

השבוע במאה ה-20

מכתבים

הגורל הכדור

המיכתב שלהלן נשלח אל בנימין גור-אריה, יועץ ראש-הממשלה לענייני ערב.

ביקרנו אצל 17 מישפחות הכדור אים מפלג הסבחת של שבט הר עזומה, אשר פונו עלידי צה"ל ממגוריהם באיזור חלוצה, ביום הרביעי, ה'2 באפריל. המישפחות הועברו עלידי צה"ל לאיזור טרשי, כקילומטר צפונית לקיבוץ משאבי-שדה. במקום אין מי שתיה, והמפונים נאלצים להביא את מי השתיה מברז הנמצא במחצבת רביבים, כמה קילומטרים מערבית מהמקום.

4000 ראשי הצאן של הכדורים צפויים לכלייה תוך ימים, מפני שהמרעה באיזור הוא דל ביותר, ומקור המים היחיד לצאן הוא שתי שלוליות של מי-גשמים הנמצאות במקום — ואשר מתייבשות בקצב מהיר בחום הגדול. מאותן שלוליות שותים עוד כמה אלפי ראשי צאן של כדורים אחרים, המתגוררים צפונית למשאבי-שדה.

התברר לנו שהדיון המישפטי בי-עניין תביעותיהם של הכדורים במושבם שבאיזור חלוצה (צפונית לרביבים) עדיין לא הסתיים. בית-המשפט העליון ביטל אומנם את צו-הביניים שהוצא מטעמם נגד צה"ל, אולם עדיין לא פסק בצור-על-תנאי שהם הגישו ב-18 במרס, בעניין זכויותיהם בקרקע.

ההודעות של צה"ל, בדבר פיגוי המישפחות למקום שיש בו אמי-צעי מחייה, אינן תואמות את עובדות בשטח. כפי שתוארו למעלה, מתוך דאגה לגורל האנשים ועדריהם, אנו פונים אליכם לפעול, כדי שיימצא פיתרון הולם לבעיית המים המרעה של המישפחות ש-פוננו, שלא יהרס מקור קיומם ב-מהלך הדיון המישפטי הנמשך.

אורי ומרינה שטראוס, חכצלת ופרמן, דב קולר, עליזה היימן, בשם קבוצת הנגב למען זכויות האזרח, ת.ד. 206, באר-שבע

"אמיתות"

"המומחה לספרות"

בעיקבות הכתבה "משורר חצר", מאת נמר של נייר ("העולם הזה" 2218).

אינני מוצא לנכון להתווכח עם "המומחה לספרות" על טיב שירתך.

ש. שרם אחד מתשעה

או על ייחודה הסגולי של אגודת הסופרים העברים בישראל. ואולם יש בכתבה כמה פרטים אישיים מסולפים. שאם לא יוכחשו הם עלולים להתקבל כאמיתות. על כן הנני בזה להגיב עליהם. (המשך בעמוד 8)

נורויל צ'מברליין 13.5.1939

1938

אלף פועלים יהודים, בחסות כוחות מיוחדים של ההגנה, התחילו להקים את גדר הביטי-חון בצפון הארץ.

1939

13.5 — ראש ממשלת ברי-טניה, נוויל צ'מברליין, מוכן לתמוך בהתיישבות יהודית בי-גויאנה הבריטית.

1940

10.5 — 89 דיוויויות גר-מניות פולשות לארצות השפלה — הולנד, בלגיה ולוקסמבורג, בהתקפה פתאומית ואכזרית. הגרמנים מפציצים מטרות אזרחיות ויורים בפליטים נמלטים. בני-ערובה מוצאים להורג. רא-שית ההתקפה הנאצית במערב.

1941

10.5 — סגנו של היטלר, רודולף הס, צונח במפתיע באחוזתו של הרוכס המילטון, בקירבת גלוג, סקוטלנד. כעבור שלושה ימים צהיר בפני הר-שילטנות הבריטיים: "באתי להציל את האנושות". המניע לצניחתו: האמין כי יעלה בידו לשכנע את ברטיניה לעשות שלום עם גרמניה ולצאת, בכורחות משותפים, למלחמה נגד ברית-המועצות. כלוא עד היום בכלא שפנדאו בגרמניה — האסיר האחרון מקבוצת פושעי-המלחמה המוחזק עדיין בכלא המשותף של ארצות-הברית, ברית-המועצות, בריטניה וצר-פת.

באותו היום נערכה ההפצצה הגרמנית הגדולה ביותר עד כה על לונדון. בין המיבנים ש-נפגעו: בניין הפרלמנט, כנסיית וסטמינסטר, המוזיאון הבריטי ומיגדל הפעמון הנודע ביג-בן.

1944

12.5 — כנס ראשון של חטיבת הפלמ"ח ביער מישמר-העמק.

1948

10.5 — העיר המעורבת צפת נכבשה עלידי כוחות ההגנה, התרוקנה מתושביה הר-ערכיים, התוספה לשטח עברי-צפון שהתהווה בגליל המזרחי.

מה אירע במאה ה-20' בשבוע שבין ה'7 כמאי וה'13 בו? כמדור זה יסקור "העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב-80 השנים הקודמות, בשבוע שבו מופיע הגיליון.

הממשלה. היה בעל סמכויות בלתי-מוגבלות.

1927

9.5 — הנסיך מירק הונג את קנברה — בירתה החדשה של הקהילה האוסטרלית. 11.5 — בהוליווד נוסדה האקדמיה לאמנויות הקולנוע — המחלקת את הפרסים החשובים ביותר בענף: פרסי ה-אוסקר. 13.5 — התמוטטות המערכת הכלכלית בגרמניה — "היום הששי השחור".

1931

מספרייהשנה: האדמה הטור-בה, רומן מאת הסופרת האמריקאית פרל בק.

1916

13.5 — הסופר האידי-עברי שלום רבינוביץ, הידוע יותר בשם-העט שלום עליכם, נפטר בהיותו בן 57.

1917

15.5 — בצרפת, המארגנת מחדש את צבאותיה, מונה הגנרל פרדיננד פוש לרמטכ"ל. הגנרל פיליפ פטון, שהפך בשנות ה-40 למשתף-פעולה עם הכובשים הנאצים, מונה למפקד העליון של צבא צרפת.

1918

9.5 — ממשלת איטליה סומכת ידה על הצהרת בלפור.

1902

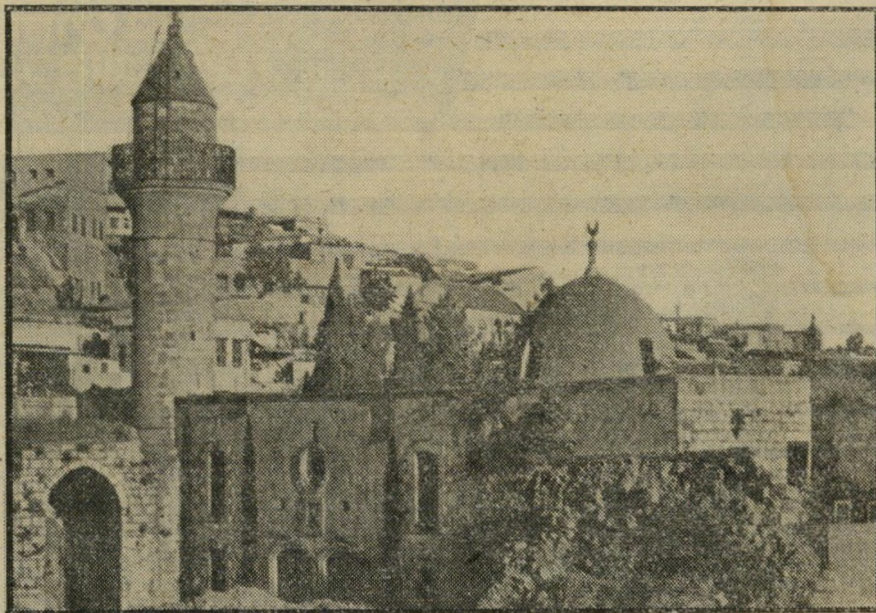
8.5 — הר הגעש פלה, באי מארטיניק, התפרץ והרס את העיירה סנט פאר. 40 אלף מתושביה ניספו בלבה הרותחת.

1903

8.5 — הצייר הצרפתי פול גוגן נפטר בהיותו בן 55.

1906

10.5 — ברוסיה נפתחו ישיבות הדומה (הפרלמנט), אך היא פורה עלידי הצאר בשל תביעות שהממשלה לא סמכה ידה עליהן. הציירים מתכנסים בוויבורג, פינלנד, פונים לעם בבקשה לא לשלם מיסים ולא להתגייס לצבא.

צפת

10.5.1948

שהבטיחה לכוון בית-לאומי יהודי בארץ-ישראל.

1920

11.5 — אוניברסיטת אוכסרפורד, אנגליה, החליטה להעניק תארים אקדמיים גם לנשים.

1926

12.5 — קשר צבאי בפולין. המרשל יוסף פילוסודסקי אילץ

1907

9.5 — אנה גרוויס, רווקה מפילדלפיה, מציעה להקדיש יום בשנה — יום א' השני בחודש מאי — לכבודה של אם המישפחה. כעבור שבע שנים אושר הדבר עלידי הר-סנט והנשיא של ארצות-הברית. יום-האם הפך למסורת עולמית.

1911

חלוצ התעופה האמריקאי, גלן המונד קרטיס (1878-1930), פיתח את המטוס הימי. מספרייהשנה: קים, מאת הסופר הבריטי רודיארד קיפ-לינג. מסרטייהשנה: פינוקיו.

1912

12.5 — הופיע הגיליון הר-ראשון של פרבדה (אמת — ברוסית), עיתונה המרכזי של המפלגה הבולשביקית.

1915

7.5 — צוללת גרמנית מטי-ביעה את אוניית הנוסעים הבריטית לוויטניה. הגרמנים טוענים, שהאוניה הובילה גם ציוד צבאי ותחמושת. בין 1198 הנוסעים שניספו, 139 אמרי-קאים. ארצות-הברית שיגרה מתאה חריפה.

שרום עזיכם 13.5.1916

את הממשלה להתפטר, אולם דחה את מנויו לנשיא. כעבור כמה חודשים נבחר לכהן כראש-